

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **biologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Jagielloński
w Krakowie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **2-3 marca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	28
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	35
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	37
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	39
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Jerzy Błoszyk - członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jacek Bielecki - ekspert PKA
2. prof. dr hab. Justyna Rogalska – ekspert PKA
3. dr hab. Adam Solak – ekspert PKA
4. dr Anna Wawrzyk – ekspert PKA ds. pracodawców
5. Tomasz Białobrzewski - ekspert PKA ds. studenckich
6. Amadeusz Przezpolewski – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku biologia prowadzonym na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie została przeprowadzona w dniach 2-3 marca 2021 roku z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Wszczęcie postępowania nastąpiło w roku akademickim 2019/2020. Zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej ocena została przeprowadzona zdalnie. Poprzednia wizytacja odbyła się w dniach 8-10 stycznia 2014 roku i miała charakter oceny instytucjonalnej. Uchwałą nr 185/14 z 17 kwietnia 2014 roku Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wydało dla Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, na którym prowadzony był oceniany kierunek, ocenę pozytywną.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych, jak też dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych. Podczas wizytacji odbyła się zdalna wizytacja bazy dydaktycznej w formie tzw. wirtualnego spaceru. Podczas spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	biologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki biologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godzin, 4 punkty ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	• biologia organizmów • biologia środowiskowa • biologia molekularna • ścieżka kształcenia indywidualnego	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	383	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1795	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	185	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	-

Nazwa kierunku studiów	biologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki biologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	• antropologia biologiczna • biologia molekularna • biologia środowiskowa i biologia organizmów	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	154	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1370	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	125	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64	-

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Na Uniwersytecie Jagiellońskim jednostką organizacyjną, która organizuje kształcenie na ocenianym kierunku jest Wydział Biologii. Koncepcja kształcenia na kierunku biologia jest zgodna z misją sformułowaną w strategii rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w latach 2014-2020. W oparciu o cele strategiczne UJ opracował koncepcję i cele kształcenia na kierunku biologia, które przewidują utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia, dzięki wysokiej aktywności naukowej kadry dydaktycznej i nowoczesnej bazie dydaktycznej. Istotnym elementem strategii realizowanej w ramach ocenianego kierunku jest również osiągnięcie elitarnego charakteru kształcenia. Polityka jakości realizowana w ramach kształcenia na kierunku biologia przewiduje aktualizację koncepcji kształcenia pod kątem rynku pracy i zapotrzebowania na absolwentów o określonych umiejętnościach.

Oceniany kierunek studiów został właściwie - w 100 % - przyporządkowany do dyscypliny nauki biologiczne. Koncepcja i cele kształcenia w pełni odpowiadają tej dyscyplinie. Tematyka i kierunki badań realizowanych w ocenianej Jednostce są również zgodne z zakresem dyscypliny, do której odnoszą się efekty uczenia się.

Tematyka badań prowadzonych na Wydziale znajduje się w treściach kształcenia na ocenianym kierunku. Nauczyciele akademicki podejmują aktualną problematykę badawczą, która zapewnia osiąganie efektów uczenia się w zakresie przygotowania studentów do prowadzenia badań. Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni odgrywają istotną rolę w tworzeniu i udoskonalaniu programów kształcenia, a także stanowią ważne i istotne źródło inspiracji w tworzeniu programów dydaktycznych. Wpływ prowadzonych w Jednostce badań naukowych na koncepcję kształcenia, jej rozwój i doskonalenie oraz kształtowanie efektów uczenia się i programu jest widoczny w pełni. Treści kształcenia są realizowane na najwyższym poziomie i dotyczą aktualnych problemów współczesnej biologii.

Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada ogólną wiedzę biologiczną opartą o nauki ścisłe i uzupełnioną o wiedzę szczegółową w zakresie biologii związaną z wybraną ścieżką kształcenia. Na studiach pierwszego stopnia na kierunku biologia po I roku studiów oferowany jest studentom wybór spośród czterech ścieżek kształcenia: *biologia organizmów* (zajmuje się tym jak funkcjonuje cały organizm), *biologia molekularna* (koncentruje się na funkcji komórki wewnątrz organizmu), *biologia środowiskowa* (interakcje pomiędzy organizmami a środowiskiem) i *ścieżka kształcenia indywidualnego*. Po ukończeniu cyklu kształcenia absolwent jest przygotowany do obsługi aparatury badawczej, pracy w laboratoriach w zakresie wykonywania podstawowej analityki i prowadzenia prac badawczych wykorzystujących materiał biologiczny oraz w przemyśle, administracji, placówkach ochrony przyrody. Absolwent studiów pierwszego stopnia uzyskuje kompetencje w zakresie przygotowania do prowadzenia badań. Ponadto jest uprawniony do dalszego zdobywania wiedzy na studiach drugiego stopnia.

Absolwent studiów drugiego stopnia posiada szeroką wiedzę z zakresu biologii objętego programem kształcenia. Dysponuje wiedzą teoretyczną pozwalającą na opis i interpretację procesów oraz zjawisk zachodzących w przyrodzie. Absolwenci mają opanowane nowoczesne metody badawcze i są przygotowani do samodzielnego prowadzenia badań w różnych gałęziach biologii, biomedycyny, rolnictwa oraz ochrony środowiska. Niezależnie od wybranej ścieżki kształcenia absolwenci uzyskują wszechstronne i interdyscyplinarne wykształcenie, które daje szerokie możliwości zatrudnienia. Są przygotowani do pracy w instytutach naukowo-badawczych, do obsługi i prowadzenia badań materiału biologicznego wykorzystujących specjalistyczną aparaturę w różnego typu laboratoriach badawczych i diagnostycznych, w przemyśle, do pracy administracji państwowej oraz placówkach ochrony przyrody. Ponadto są gotowi do podjęcia kształcenia w szkole doktorskiej.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Przyjęty profil ogólnoakademicki najlepiej odpowiada edukacji na kierunku biologia, której kluczowym celem jest przekazanie studentom nie tylko wiedzy zaawansowanej dotyczącej budowy anatomicznej, funkcji i rozwoju organizmów żywych, ale również wiedzy z zakresu nowoczesnej biologii, która integruje wiedzę z wielu niezależnie rozwijających się dziedzin nauki i prowadzi do wyodrębniania coraz to nowszych jej gałęzi, jak np. *neurobiologia*, *biotechnologia*, *bioinformatyka* czy *epigenetyka*.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przyporządkowany kierunek, a także odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu. Efekty opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów. Efekty uczenia się uwzględniają specyfikę działalności naukowej Uczelni i uzyskanie przez studentów kompetencji badawczych (przygotowanie do pracy badawczej (studia pierwszego stopnia) lub udział w badaniach (studia drugiego stopnia), a także komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej.

Organizacja procesu kształcenia jest poprawna i składa się na logicznie zaplanowaną całość. Jej spójność z celami strategicznymi Uczelni zapewniana jest dodatkowo przez pełne wdrożenie Polskiej Ramy Kwalifikacji, wdrożenie procedur kontrolujących proces dydaktyczny, system oceny nauczycieli i zajęć przez studentów, hospitalację zajęć, doskonalenie jakości kształcenia dzięki działaniu wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się na kierunku biologia są zgodne z poziomem 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji - studia pierwszego stopnia i z poziomem 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – studia drugiego stopnia. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są realizowane w ramach przynajmniej jednych zajęć obligatoryjnych, a zatem są możliwe do uzyskania przez wszystkich studentów w toku studiów.

W zbiorze efektów uczenia się uwzględniono efekty związane z wiedzą, umiejętnościami badawczymi i kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej w zakresie dyscypliny nauki biologicznej. W zakresie wiedzy dotyczącej umiejętności badawczych i kompetencji niezbędnych w działalności badawczej absolwent studiów pierwszego stopnia m.in. zna i rozumie: zasady podstawowych technik laboratoryjnych stosowanych w badaniach ekologicznych; zasady stosowania technik i specjalistycznego sprzętu wykorzystywanych w badaniach biologicznych; zna i rozumie /wyjaśnia zagadnienia z zakresu realizowanej pracy dyplomowej i charakteryzuje metody badawcze czy zna

zasady formułowania hipotez statystycznych, dobiera odpowiednie testy w zależności od przeprowadzanego eksperymentu, opisuje zaobserwowane zjawiska w kontekście analizy statystycznej. W zakresie umiejętności absolwent: potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem laboratoryjnym; stosować podstawowe techniki badawcze w zakresie nauk biologicznych; potrafi planować i przeprowadzać eksperyment, potrafi wykorzystać poznane techniki badawcze, interpretuje i wyciąga wnioski. Efekty uczenia się dotyczące kompetencji społecznych przydatnych w pracy badawczej to m.in. absolwent jest gotów do dostrzegania istotności posiadania podstawowej wiedzy przyrodniczej dla zrozumienia wielu innych dziedzin nauk biologicznych, dostrzega, na czym polega rzetelność w prowadzeniu badań, jest gotów do przyswajania oraz dokonywania samodzielnej oceny informacji oraz hipotez naukowych z zakresu szeroko rozumianej biologii, wykazuje gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz do uznawania znaczenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej z zakresu biologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, a także do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

W zakresie wiedzy dotyczącej umiejętności badawczych i kompetencji niezbędnych w działalności badawczej absolwent studiów drugiego stopnia m.in. zna i rozumie złożoność procesów i zjawisk w przyrodzie, których rozwiązanie wymaga podejścia interdyscyplinarnego, absolwent zna i rozumie problemy badawcze z pogranicza nauk biologicznych, które wymagają zastosowania zaawansowanych narzędzi z obszaru nauk ścisłych; zna zasady planowania badań oraz techniki i narzędzia badawcze stosowane w wybranych specjalnościach nauk biologicznych. W zakresie umiejętności: absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranych specjalności nauk biologicznych; absolwent potrafi zaplanować i wykonać zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego. Efekty uczenia się dotyczące kompetencji społecznych przydatnych w pracy badawczej zakładają m.in., że absolwent jest gotów do konsekwentnego stosowania i upowszechniania zasady ścisłego, opartego na danych empirycznych interpretowania zjawisk i procesów biologicznych w pracy badawczej i działaniach praktycznych; jest gotów do korzystania z uznanych źródeł informacji naukowej oraz posługiwania się zasadami krytycznego wnioskowania przy rozstrzygnięciu problemów praktycznych.

Studenci mają możliwość uzyskania uprawnień nauczycielskich do nauczania biologii i przyrody w szkołach podstawowych oraz biologii w szkołach ponadpodstawowych w ramach kształcenia nauczycielskiego. W kształceniu realizowany jest pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), tj. w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 1450 z późn. zm.). Efekty uczenia się w zakresie wiedzy merytorycznej dotyczącej przedmiotu nauczania biologia są ujęte w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia i pozwalają na realizację treści programowych z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu biologia na drugim i trzecim etapie edukacyjnym oraz dla przyrody na drugim etapie edukacyjnym. Efekty te są szczegółowo opisane w sylabusach. Część kształcenia nauczycielskiego w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogiczno-dydaktycznego realizowana jest na studiach drugiego stopnia. Własny warsztat pracy studenci doskonalą na praktykach, które są omawiane z opiekunem praktyk

z ramienia szkoły i z Uczelni oraz analizowane, po ich zakończeniu, na spotkaniu zespołu ds. jakości kształcenia. Tak skonstruowana koncepcja kształcenia gwarantuje profesjonalne przygotowanie studentów do roli nauczyciela i umożliwia studentom podjęcie świadomej decyzji o wyborze zawodu nauczyciela. Na wyróżnienie zasługuje realizacja kształcenia nauczycielskiego w Jednostce, w której odbywa się merytoryczne kształcenie na kierunku biologia. Za realizację programu przygotowania do zawodu nauczyciela biologii i przyrody odpowiada wydziałowe centrum dydaktyki oraz studium pedagogiczne UJ.

W efektach uczenia się na obu poziomach studiów, prawidłowo uwzględniono efekty uczenia się związane z uzyskaniem kompetencji związanych z komunikowaniem się w języku obcym. Widoczne jest również zróżnicowanie efektów uczenia się pomiędzy poszczególnymi stopniami studiów - osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się przez absolwentów studiów pierwszego stopnia gwarantuje uzyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji na poziomie zaawansowanym, a przez absolwentów drugiego stopnia na poziomie pogłębianym.

Szczegółowe efekty uczenia się sporządzono dla każdego zajęcia. Dla każdego zajęcia zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia w sposób realistyczny, jasny i zrozumiały sformułowano efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty te odniesiono prawidłowo do kierunkowych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Pod względem merytorycznym przyjęta koncepcja kształcenia jest w pełni prawidłowa. Koncepcja i cele kształcenia zostały opracowane i podlegają stałej weryfikacji we współpracy z nauczycielami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, studentami i pracodawcami. Przyporządkowanie ocenianego kierunku do dyscypliny jest prawidłowe, a efekty uczenia się są poprawnie sformułowane i możliwe do osiągnięcia w pełni. Efekty uczenia się dla zajęć zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki biologicznej, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym na poziomie adekwatnym do odpowiedniego stopnia studiów i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej.

Koncepcja i cele kształcenia nauczycielskiego na kierunku biologia oraz założone efekty uczenia się spełniają wymagane standardy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia nauczycielskiego, są możliwe do osiągnięcia przez studentów oraz są weryfikowalne. Za prawidłowe należy uznać zakładane na specjalności nauczycielskiej efekty uczenia się, które są zgodne zarówno z aktualną wiedzą w dyscyplinie pedagogika i psychologia oraz dydaktyka biologii i dydaktyka przyrody. Struktura i treść specjalnościowych efektów uczenia się nie budzą zastrzeżeń.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Istnieje zatem realna możliwość uzyskania przez studiujących przedmiotowych, a przez to kierunkowych efektów uczenia się przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Na wyróżnienie zasługuje koncepcja kształcenia i realizacja kształcenia nauczycielskiego realizowana w Jednostce, w której odbywa się merytoryczne kształcenie na kierunku biologia. Kształcenie i jego organizacja gwarantuje profesjonalne przygotowanie studentów do roli nauczyciela i umożliwia studentom podjęcie świadomej decyzji o wyborze zawodu nauczyciela, ponieważ proces kształcenia nauczycieli rozpoczyna się zdobyciem odpowiedniej wiedzy merytorycznej z zakresu biologii i przyrody, umożliwiającą realizację treści podstawy programowej dla przedmiotu biologia w szkole podstawowej i ponadpodstawowej (na poziomie biologii rozszerzonej) oraz przyrody w szkole podstawowej. W następnej kolejności, studenci realizują treści z zakresu psychologii i pedagogiki, poznają reguły kształcenia na podstawach dydaktyki, a następnie zdobywają odpowiednie wiadomości i umiejętności w zakresie dydaktyk szczegółowych: dydaktyki biologii i dydaktyki przyrody.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kompleksowość, różnorodność i aktualność treści programowych pozwalają studentom zdobyć aktualną wiedzę w dyscyplinie nauki biologiczne, a także nabyć umiejętność stosowania różnorodnych technik badawczych wykorzystywanych w biologii i podejmować pracę w zespole.

Treści programowe są w pełni dostosowane do aktualnych trendów w biologii. Dobór treści programowych, w tym treści związanych z badaniami naukowymi, jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w dyscyplinie nauki biologiczne. Na pierwszym stopniu do kanonu zajęć obligatoryjnych włączono: *matematykę, chemię ogólną i nieorganiczną, biochemię, biologię roślin, zoologię bezkręgowców, zoologię kręgowców czy genetykę*. Treści kształcenia oferowane w ramach tych przedmiotów są aktualne i odpowiadają efektom uczenia się dla tych zajęć sformułowanym. Na uwagę zasługuje ogromna różnorodność zajęć fakultatywnych. Pod względem doboru treści, program kształcenia na studiach pierwszego stopnia ocenianego kierunku można uznać za kompletny pod względem kreowania absolwenta, w pełni przygotowanego do pracy naukowej, jak również w innych zawodach od nauczyciela począwszy na różnorodnych gałęziach przemysłu skończywszy.

W kanonie zajęć obligatoryjnych brakuje *biologii molekularnej* (jest specjalność dostępna dla wybranej grupy studentów). Biorąc pod uwagę, że jest to kluczowa i silnie rozwijająca się gałąź biologii wskazane byłoby zapoznanie wszystkich studentów z jej problematyką.

Na studiach drugiego stopnia obligatoryjne kształcenie obejmuje takie zajęcia jak: *metodologia nauk przyrodniczych, filozofia przyrody, bioetyka, genetyka populacyjna*. Podobnie jak na pierwszym stopniu studenci mają duży wybór zajęć fakultatywnych. Studenci studiów drugiego stopnia na kierunku biologia mają możliwość wyboru kształcenia w ramach czterech ścieżek od początku studiów: *biologia organizmów, biologia molekularna, biologia środowiskowa i ścieżka antropologia biologiczna*. Treści kształcenia oferowane w ramach tych przedmiotów są aktualne i odpowiadają efektom uczenia się sformułowanym dla tych zajęć. Podobnie jak na studiach pierwszego stopnia, program kształcenia na studiach drugiego stopnia ocenianego kierunku można uznać za kompletny pod względem kreowania absolwenta, w pełni przygotowanego do pracy w specjalistycznych zawodach, instytucjach naukowo-badawczych, ośrodkach badawczo rozwojowych, jednostkach doradczych czy szkolnictwie. Treści programowe na obu stopniach kształcenia zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Treści programowe są zgodne z ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się, zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela i zapewniają ich osiągnięcie. Kształcenie nauczycielskie w zakresie wiedzy merytorycznej realizowane jest na wybranych zajęciach I i II stopnia kierunku. Kształcenie nauczycielskie w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogiczno-dydaktycznego realizowane jest na studiach II stopnia. Treści przedmiotów realizowanych w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogiczno-dydaktycznego oraz efekty uczenia się ogólne i szczegółowe zostały opracowane zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie MEN z dnia 25 lipca 2019 r., Dz.U. poz. 1450). Treści te obejmują również przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu (biologii) oraz przygotowanie dydaktyczne do nauczania drugiego przedmiotu (przyrody) i jest realizowane poprzez zajęcia dydaktyka A i dydaktyka B. Zgodnie ze standardem program kształcenia przewiduje treści z zakresu emisji głosu, technologii informacyjnych w dydaktyce biologii oraz dydaktykę zajęć terenowych. W ramach grupy zajęć psychologiczno-pedagogicznych dwie trzecie godzin zajęć jest realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń. Pozostałe godziny zajęć są zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych i realizowane poprzez zajęcia: *pedagogika dla nauczycieli i psychologia dla nauczycieli*.

Studia na kierunku biologia, zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia, są realizowane wyłącznie w formie stacjonarnej. Czas trwania kształcenia (mierzony liczbą ECTS) na kierunku biologia jest dostosowany do realizacji wszystkich treści programowych i efektów uczenia się przewidzianych dla tego kierunku studiów na obu stopniach kształcenia. W czasie sześciu semestrów studiów pierwszego stopnia student uzyskuje 180 punktów ECTS; kształcenie obejmuje ogółem 1795 godzin, natomiast w czasie czterech semestrów studiów drugiego stopnia student uzyskuje 120 punktów ECTS; kształcenie obejmuje 1370 godzin. Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć i nakład pracy własnej studenta są oszacowane prawidłowo. W raporcie samooceny. Uczelnia podała liczbę ECTS realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim: 180 ECTS na pierwszym i 120 ECTS na drugim stopniu studiów. Ustalono, że liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich określona w programie studiów na obu stopniach kształcenia jest prawidłowo oszacowana, w sumie przekracza wymagane 50 % ECTS i w pełni zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć uwzględnia zasadę stopniowania trudności. W pierwszym semestrze przeważają zajęcia dające ogólną wiedzę teoretyczną w ramach dziedziny nauk ścisłych, następnie wprowadzane są zajęcia zawierające treści kształcenia dające podstawy wiedzy biologicznej. Rekomenduje się przesunięcie na studiach pierwszego stopnia zajęć z *biofizyki* z semestru 5 na wcześniejszy. Wiedza z zakresu biofizyki stanowi podstawę do zrozumienia wielu zjawisk biologicznych, chociażby z zakresu *fizjologii człowieka*, kursu, który jest realizowany równolegle z *biofizyką* w semestrze 5.

Ścieżka specjalności nauczycielskiej liczy 905 godzin i 50 pkt ECTS. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do grup zajęć jest zgodny z wymaganiami standardu kształcenia nauczycieli. Sekwencja zajęć jest prawidłowa. Także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest zgodny z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia przygotowujących do zawodu nauczyciela.

Dobór form zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku jest poprawny. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, zajęć terenowych (należy podkreślić duży udział tego typu zajęć w programie) i praktyk (tylko studiach I stopnia) ze zdecydowaną przewagą ćwiczeń i laboratoriów, czyli form wymagających dużego zaangażowania studentów. Niektóre zajęcia, np. *metody laboratoryjne w badaniach genetycznych* realizowane są tylko w formie praktycznej. Proporcje między zajęciami aktywizującymi, a wykładami są właściwe i sprzyjają osiąganiu efektów uczenia się. Metody kształcenia są tak dobrane, że umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a także aktywizują studentów i zachęcają ich do samodzielnej pracy. Studenci mobilizowani są m. in. poprzez przygotowywanie i wygłaszanie prezentacji, dyskusję, samodzielne wykonywanie doświadczeń, pomiarów i obserwacji w laboratorium, opracowywanie raportów z prowadzonych w trakcie zajęć doświadczeń, czy wykonywanie badań w ramach prac dyplomowych. Metody kształcenia umożliwiają studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki biologiczne (studenci pierwszego stopnia studiów) lub udział w tej działalności (studenci drugiego stopnia studiów).

Zajęcia ze studentami w ramach specjalności nauczycielskiej są realizowane zgodnie z najnowszymi trendami edukacyjnymi wykorzystującymi technologię informacyjno-komunikacyjną, nauczanie wyprzedzające, partycypacyjne, aktywizujące. Oprócz wiedzy teoretycznej przekazywanej przede wszystkim na wykładach w trakcie zdobywania uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela studenci wykonują wiele ćwiczeń praktycznych wykorzystujących różne formy pracy (indywidualną, grupową, zbiorową) i metody nauczania-uczenia się, m.in. dyskusje dydaktyczne prowadzone techniką burzy mózgów, kuli śnieżnej, rankingu diamentowego, drzewa decyzyjnego, obserwacje pedagogiczne, hospitacje, analizę tekstów źródłowych, w tym dokumentów prawnych, programów, podręczników, pakietów edukacyjnych, metodę laboratoryjną, modelowanie dydaktyczne, symulacje, opracowanie konspektów lekcji oraz projekt edukacyjny. Wysoką, ponadprzeciętną jakość kształcenia warunkuje prowadzenie warsztatów spersonalizowanych, badań socjometrycznych oraz zajęć warsztatowych dotyczących stylów uczenia się, co wyposaża studentów jako przyszłych nauczycieli w umiejętności indywidualizowania procesu kształcenia uczniów.

Po pierwszym roku studiów studenci dokonują wyboru ścieżki kształcenia, co determinuje dalszy przebieg studiów, czyli wybór kursów obowiązkowych dla ścieżki i kursów fakultatywnych.

Zajęcia do wyboru na studiach pierwszego stopnia to: (i) zajęcia obowiązkowe dla specjalności (ii) kursy fakultatywne. Studenci pierwszego roku studiów wybierają w pierwszej kolejności kursy fakultatywne z listy kursów zalecanych dla pierwszego roku: studenci drugiego i trzeciego roku wybierają zajęcia z listy zajęć zalecanych dla studiów I stopnia: (odrębne listy). Lista zajęć fakultatywnych jest bardzo różnorodna: 71 zajęć na pierwszym stopniu. Wybór ścieżki kształcenia determinuje przebieg studiów drugiego stopnia, co oznacza realizację kursów obowiązkowych dla danej ścieżki oraz dedykowanych kursów fakultatywnych (68 zajęć do wyboru). Studenci mogą również zrealizować zajęcia spoza katalogu dla kierunku biologia realizowanych na Wydziale Biologii. Realizacja takich zajęć jest możliwa, jeżeli efekty uczenia się są zgodne efektami kierunkowymi i jeśli zajęcia są ważne w celu uzupełnienia kompetencji studenta oraz są wolne miejsca na danych zajęciach. Jeśli efekty uczenia się wybranych przez studenta zajęć nie są spójne z efektami kierunkowymi, punkty za takie zajęcia nie są wliczane do 180 lub 120 punktów ECTS (odpowiednio do poziomu kształcenia) koniecznych do ukończenia studiów. Zapewniono wybór zajęć do wyboru w wymiarze ponad 30 % punktów ECTS na obu stopniach kształcenia.

Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS – autorzy raportu samooceny podali liczbę ECTS przyporządkowaną wszystkim zajęciom powiązanym z działalnością naukową łącznie ze wszystkimi zajęciami fakultatywnymi, z których studenci dokonują wyboru, a nie liczbę ECTS realizowanych przez studenta. Wysoki poziom prowadzonych przez nauczycieli akademickich badań naukowych gwarantuje najwyższy poziom nauczania. Oferta dydaktyczna nawiązuje bezpośrednio do kierunków badań realizowanych na Wydziale. Zarówno zajęcia teoretyczne (wykłady, seminaria), jak i praktyczne (ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe, warsztaty), pozostają w ścisłej zależności z działalnością naukową Jednostki w dyscyplinie nauki biologiczne i aktualnym nurtem nauczania wspierającym interdyscyplinarność programów kształcenia. Ten aspekt jest szczególnie realizowany w ramach tzw. *ścieżki kształcenia indywidualnego*, która charakteryzuje się specyficznym układem i rodzajem zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności badawczej studentów.

W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia uwzględniono lektorat z języka angielskiego. Studenci po ukończeniu studiów pierwszego stopnia uzyskują kompetencje językowe na poziomie B2 (ćwiczenie sprawności mówienia, czytania ze zrozumieniem (teksty ogólne oraz z obszaru studiowanej dziedziny), rozumienia i interpretowania wypowiedzi ustnych oraz wypowiadania się na tematy ogólne i specjalistyczne), w trakcie studiów II stopnia kompetencje są poszerzane do poziomu B2+ (m.in. ćwiczenie sprawności rozumienia i tłumaczenia tekstów specjalistycznych z zakresu nauk biologicznych) - 4 punkty ECTS (120h) na pierwszym stopniu oraz 2 punkty ECTS (60h) na drugim stopniu. Oferta edukacyjna obejmuje również zajęcia prowadzone w j. angielskim, które również służą doskonaleniu kompetencji językowych. Ponadto do realizacji programu konieczne jest korzystanie z literatury obcojęzycznej (z naciskiem na język angielski) związanej z prowadzonymi badaniami naukowymi. Na podkreślenie zasługuje duży nacisk na stosowanie języka angielskiego (szczególnie na studiach drugiego) nie tylko na etapie pisania pracy dyplomowej, ale w toku całego

studiów, jest to zauważalne już na poziomie kierunkowych efektów uczenia się, jak również w efektach uczenia się dla poszczególnych zajęć. Na studiach drugiego stopnia każdy student musi zaliczyć przynajmniej jedno zajęcie w języku obcym w wymiarze 30 godzin/3 punkty ECTS - zakończone egzaminem.

Studenci realizują zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (po 5 punktów ECTS na każdym poziomie kształcenia zdobywając kompetencje przydatne absolwentom kierunku biologia). W ramach tych zajęć studenci mogą m.in. realizować kursy z listy *artes liberales* zgodnie z programem w wymiarze 75 godzin, 5 punktów ECTS (lista aktualizowana w każdym roku akademickim).

Kształcenie na kierunku biologia ma charakter głównie bezpośredni. Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: 10 h na stopniu pierwszym (*bezpieczeństwo i higiena kształcenia* - 4 h i *endokrynologia ogólna* – 6 h e-learningu) i 4 h na stopniu drugim (*bezpieczeństwo i higiena kształcenia* - 4 h).

Studenci przewlekłe chorzy, z niepełnosprawnościami, odbywający studia na więcej niż jednym kierunku studiów, studentki w ciąży oraz studenci sprawujący opiekę na dzieckiem, studenci biorący udział w programie wymiany, której stroną jest Uniwersytet oraz studenci aktywnie działający w samorządzie studenckim lub uczelnianej organizacji studenckiej na rzecz Uniwersytetu mają możliwość odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów polegającej na modyfikacji sekwencyjnego systemu zajęć i egzaminów oraz modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów, rozkładu zajęć dydaktycznych w ramach toku studiów lub wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, eksternistycznym zaliczaniu zajęć oraz zmianach terminów egzaminów i zaliczeń.

Tak jak na wszystkich uczelniach w Polsce w momencie ogłoszenia pandemii w marcu 2020 roku zdecydowano o wprowadzeniu nauczania zdalnego. Zajęcia prowadzone są w systemie hybrydowym, 25% zajęć jest realizowana na Wydziale. Są to ćwiczenia m.in. z *fizjologii zwierząt*, część zajęć z *immunologii* czy *genetyki*. Na zajęciach praktycznych realizowanych w formie zdalnej najczęściej stosowane rozwiązania na ocenianym kierunku to: m.in. wykorzystanie filmów nagranych przez wykładowcę, zawierających zapis wykonywania doświadczeń i analiz wraz z omówieniem ich treści. Ponadto wykorzystuje się dostępne w Internecie filmy specjalistyczne, jak również wirtualne narzędzia cyfrowe, np. „wirtualna żaba”, a także bezpośrednią transmisję działań wykładowców w laboratorium/terenie. Rolą studentów jest analiza uzyskanych w ten sposób wyników. Jednostka dostosowała swoje funkcjonowanie w aspekcie kształcenia do sytuacji pandemicznej. Skutecznie wykorzystano osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki opartej o narzędzia informatyczne, aby zapewnić uzyskanie przez studentów efektów uczenia się.

Profil ogólnioakademicki ocenianego kierunku nie zobowiązuje Uczelni do realizacji praktyk, jednak wprowadzono taki obowiązek po drugim roku kształcenia na pierwszym stopniu studiów. Za realizację praktyk studenci otrzymują 4 punkty ECTS. Program studiów drugiego stopnia nie przewiduje praktyk zawodowych. Studenci zainteresowani dodatkowymi praktykami mogą je realizować jako wolontariat. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych odpowiadają wymogom stawianym przez regulacje wewnętrzne ocenianego kierunku tj. 3 tygodnie (15 dni, 120 godzin) i są spójne z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć. W ramach praktyk studenci

realizują treści programowe, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych. Do efektów tych należą: umiejętność organizacji miejsca i czasu pracy, planowanie i realizacja powierzonych zadań, umiejętność pracy w zespole, nabywanie nowych umiejętności praktycznych, komunikatywność i dbałość o stanowisko pracy. Do roku akademickiego 2019/2020 praktyki zawodowe były realizowane w pełnym wymiarze godzin, a od 2020/2021 z uwagi na pandemię COVID 19 czas realizacji oraz zakres uległy niewielkiej modyfikacji. Przebieg praktyki zawodowej jest dokumentowany w dzienniku praktyk. Sposób sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się, uzyskanych w trakcie praktyki jest określony przez regulamin praktyk wprowadzony zarządzeniem Rektora UMCS z 30 listopada 2015 r. w sprawie zasad organizacji i odbywania praktyk objętych programem studiów w Uniwersytecie Jagiellońskim. Ostatecznego zaliczenia praktyki na ocenę w skali określonej w regulaminie studiów dokonuje opiekun praktyki z ramienia Wydziału, po przeanalizowaniu całej dokumentacji studenckiej zgromadzonej przez studenta. Weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk dokonywana jest na podstawie analizy szczegółowej dzienniczka praktyk wraz z arkuszem oceny wypełnionym przez zakładowego opiekuna praktyk. Wyniki i uwagi zawarte w arkuszach oceny pozwalają na weryfikację efektów uczenia się w zakresie kompetencji samoorganizacyjnych, zawodowych oraz interpersonalnych. Po zakończeniu praktyki student wypełnia ankietę, w której ocenia jakość praktyki i jej przydatność w rozwoju kompetencji zawodowych. Ankietę wypełniają również pracodawcy, którzy oceniają zaangażowanie oraz przygotowanie studentów do pracy zawodowej.

W przypadku specjalizacji nauczycielskiej praktyki są jej istotnym elementem. Wymiar godzinowy praktyk, punkty ECTS są zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli. Obsługa praktyk jest prowadzona w uczelnianym systemie obsługi praktyk. W trakcie procesu kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela biologii i przyrody studenci realizują cztery rodzaje praktyk. Miejscem odbywania praktyk są szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. Zgodnie z tym, że przedmiot biologia jest prowadzony zarówno w szkole podstawowej, jak i ponadpodstawowej zapewniona jest realizacja praktyk zawodowych w obu typach szkół. Praktyki zawodowe są zintegrowane z realizacją zajęć z zakresu dydaktyki przedmiotu nauczania. Po odbyciu praktyk nauczyciele opiekunowie praktyk ze strony szkół oraz praktykodawcy przygotowują opinię o przebiegu praktyk oraz o praktykancie. Na wniosek studentów wprowadzono do dokumentów praktyk opinię studentów na temat praktykodawców oraz miejsc odbywania praktyki. Opiekunowie praktyk zawodowych oraz praktyk nauczycielskich analizują ww. opinie i przedstawiają corocznie wnioski oraz propozycje działań ze strony praktykodawców oraz Uniwersytetu. Informacje te są prezentowane i dyskutowane na posiedzeniu zespołu ds. jakości kształcenia.

Organizacja roku akademickiego pozwala na zrealizowanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Podczas układania semestralnych rozkładów zajęć uwzględniane są potrzeby studentów (wystarczające przerwy między zajęciami na odpoczynek i przerwę obiadową) i w miarę możliwości zasada równomiernego obciążenia w każdym dniu i pozostawienia czasu na pracę bez udziału nauczyciela akademickiego. W obecnym systemie realizacji zajęć w układzie hybrydowym organizacja zajęć uwzględnia czas konieczny na przemieszczenie się studenta z domu, gdzie realizuje zajęcia zdalnie, na Uczelnię, gdzie realizowana jest część zajęć praktycznych stacjonarnie. Dla studentów, którzy nie mają możliwości przemieszczenia się między zajęciami, zorganizowano na Wydziale pokoje do pracy cichej, gdzie mogą realizować zajęcia zdalne. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę

efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację. Stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się są przedstawiane studentom w terminie wskazanym w regulaminie studiów, co pozwala na skuteczne przekazywanie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe poszczególnych zajęć są w pełni zgodne z efektami uczenia się i na wysokim poziomie uwzględniają aktualny stan wiedzy w dyscyplinie nauki biologiczne, do której jest przyporządkowany kierunek. Są kształtowane w dużej mierze w oparciu o aktualny stan wiedzy oraz metodykę badawczą właściwą dyscyplinie nauki biologiczne. Znajomość kluczowych, aktualnych faktów naukowych oraz metodyki jest konsekwencją silnego powiązania zakresu działalności naukowej jednostki z ciągle uaktualnianymi treściami programowymi. Wydział zapewnia studentom możliwość indywidualizacji procesu kształcenia dzięki proponowanym ścieżkom kształcenia. Ten aspekt jest szczególnie realizowany w ramach tzw. *ścieżki kształcenia indywidualnego*, która charakteryzuje się specyficznym układem i rodzajem zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności badawczej studentów. Treści programowe są kompleksowe obejmują pełny zakres podstawowej wiedzy biologicznej, jak również szczegółowe, specyficzne aspekty aktualnie rozwijanych nowoczesnych gałęzi biologii.

Oszacowanie nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć jest poprawne. Sekwencja zajęć w toku kształcenia na obu stopniach studiów jest prawidłowa, wymagana jest niewielka korekta w celu poprawy jakości kształcenia na ocenianym kierunku i umożliwienia studentom lepszego osiągania zakładanych efektów uczenia się. Oferta zajęć wybieralnych i przypisana im liczba ECTS gwarantuje uzyskanie przez studenta minimum 30% ECTS.

Formy organizacji zajęć z przewagą zajęć kształtujących kompetencje badawcze (laboratoria, ćwiczenia terenowe, praktyki) zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu studiów, gwarantują studentom rozwinięcie ich potencjału w zakresie prowadzenia badań. Studenci studiów pierwszego stopnia są konsekwentnie przygotowywani do prowadzenia badań naukowych, a studenci drugiego stopnia studiów mają pełną możliwość udziału w prowadzonych na wysokim poziomie badaniach naukowych i nabywania umiejętności w posługiwaniu się specjalistyczną aparaturą badawczą. Stosowane różnorodne metody kształcenia mają na celu aktywizację studentów i kształcenie ich poprzez działanie, uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Praktyki zawodowe zorganizowane są w sposób prawidłowy. Uczelnia wypracowała metody, dzięki którym monitoruje poziom osiągania przez studentów efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk.

Realizację programu kształcenia nauczycielskiego: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizację procesu nauczania i uczenia się należy ocenić bardzo wysoko. Dobór treści kształcenia ma ścisły związek z kompetencjami składającymi się na przyjętą sylwetkę absolwenta w obszarze kwalifikacji nauczycielskich i założonymi efektami uczenia się. Program kształcenia koresponduje z aktualną wiedzą merytoryczną oraz psychologiczno-pedagogiczną i dydaktyczną w obrębie

dydaktyki biologii i dydaktyki przyrody. Wydział stale monitoruje jego realizację, dokonuje przeglądów sylabusów pod kątem zgodności treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się. Na podkreślenie zasługuje indywidualizacja i personalizacja procesu kształcenia oraz możliwość realizacji zajęć praktycznych w środowisku zbliżonym do praktycznego.

Program studiów zawiera propozycję zajęć z dziedziny nauk humanistycznych czy społecznych w wymaganej liczbie 5 punktów ECTS, a także lektoraty służące uzyskaniu kompetencji językowych. Organizacja procesu dydaktycznego, w tym rozplanowanie zajęć na kierunku studiów biologia, jest w pełni prawidłowa, uwzględnia czas na pracę własną studentów, a także umożliwia ocenę i dostarczenie studentom informacji o uzyskanych efektach uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Do dobrych praktyk w ramach wizytowanego kierunku należy zaliczyć włączenie ścieżki kształcenia indywidualnego do programu studiów. Ścieżka kształcenia indywidualnego jest dedykowana dla najlepszych studentów z najwyższą średnią ze studiów po pierwszym roku. Jej uruchomienie wpisuje się we wspomnianą wyżej strategię Jednostki, czyli utrzymanie elitarnego charakteru studiów. Unikatowa w tej ścieżce jest forma realizacji programu i osiągania założonych efektów uczenia się. Nacisk kładzie się przede wszystkim na zdobywanie umiejętności, w tym umiejętności praktycznej pracy w laboratorium. Student nabywa wiedzę w dużej mierze samodzielnie, wykłady w ramach danego kursu stanowią nie więcej niż 50% łącznej liczby godzin. Studenci w ramach tej ścieżki kształcenia realizują dwa projekty, głównie o charakterze naukowym. W ramach projektu przez 2 miesiące student staje się członkiem grupy badawczej, uczestniczy w badaniach w ramach konkretnego projektu badawczego, analizuje dane i na końcu pisze raport. Lista projektów jest stale aktualizowana, projekty zatwierdzane są przez radę programową kierunku biologia i umieszczane są na stronie internetowej Wydziału. Praca licencjacka zawsze ma charakter pracy eksperymentalnej i może być oparta na danych uzyskanych w jednym z projektów. Taka forma zindywidualizowanego kształcenia z pewnością pozytywnie wpływa na rozwój studentów i przyczynia się do zwiększania ich potencjału naukowego.

Ponadto na szczególne wyróżnienie zasługuje wysoka jakość kształcenia nauczycielskiego. Moduł specjalności nauczycielskiej realizowany jest nie tylko w całkowitej zgodności ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (rozporządzenie MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r.) ale w sposób ponadprzeciętny wykracza zakresem i głębią treści a także liczbą godzin przewidzianych do jego realizacji. Studenci mają możliwość kształcenia i przygotowywania się do roli nauczyciela w oparciu o najbardziej aktualny stan wiedzy merytorycznej, pedagogicznej, psychologicznej i dydaktycznej. Godne naśladowania są założenia i realizacja spersonalizowanego kształcenia.

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na studia pierwszego stopnia kandydaci przyjmowani są na zasadach ogólnie obowiązujących w UJ, a na Wydziale powoływany jest wydziałowy zespół rekrutacyjny.

W ustalaniu rankingu kandydatów na studia pierwszego stopnia bierze się pod uwagę następujące przedmioty kwalifikacyjne (rekrutacyjne): *biologię* i jeden z następujących przedmiotów: *chemia*, *matematyka* i *j. obcy*. Określono również zasady rekrutacji osób, które zdawały maturę w innym trybie (np. tzw. stara matura czy matura zagraniczna). Szczegółowe informacje dotyczące sposobu przeliczania liczby uzyskanych punktów z egzaminu maturalnego są dostępne dla kandydatów na stronie internetowej UJ.

Na studia drugiego stopnia mogą zostać przyjęte osoby, które uzyskały dyplom licencjata na dowolnym kierunku. Osoby, które ukończyły inny kierunek niż biologia muszą uzyskać pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Rozmowa kwalifikacyjna dotyczy motywacji i kompetencji kandydata do podjęcia studiów na kierunku biologia oraz wiedzy kandydata dotyczące zagadnień z przedmiotów biologicznych, a także wiedzy o współczesnych kierunkach badań, problemach ekologicznych i zagrożeniach środowiskowych. Kandydaci są informowani o zakresie zagadnień weryfikowanych podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Kandydaci, którzy zakwalifikują się do przyjęcia na studia drugiego stopnia, ale nie ukończyli studiów pierwszego stopnia na kierunku biologia mogą za zgodą kierownika studiów realizować zajęcia z katalogu studiów pierwszego stopnia w celu uzupełnienia wiedzy i kompetencji. Uzupełnienie wiedzy i umiejętności odbywa się często także przy aktywnym udziale promotorów prac magisterskich, którzy indywidualnie z wykorzystaniem metod tutoringu i mentoringu rozwijają konieczne umiejętności i dbają o rozwój naukowy studentów. Za rekrutację w Uniwersytecie odpowiada rektor, rektor również rozstrzyga we wszystkich dotyczących rekrutacji sprawach spornych i nieuregulowanych.

Warunki i zasady przyjęcia kandydatów na studia są spójne, przejrzyste i bezstronne. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku biologia i umożliwiają selektywny dobór osób posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia celów i efektów uczenia się. Zgodnie z polityką jakości UJ co roku podnoszone są progi punktowe przyjęć na studia na kierunku biologia.

W UJ są formalnie przyjęte, opublikowane, spójne i przejrzyste zasady uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. Zostały opisane w kilku ogólnie dostępnych dokumentach: regulaminie studiów, regulaminach programu MOST i Erasmus+. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów reguluje uchwała Senatu UJ. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Na Wydziale procedura dyplomowania oraz sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się osiąganych na zakończenie cyklu kształcenia są określone w regulaminie studiów, studenci są również informowani o zasadach dyplomowania na stronie internetowej Wydziału. Studenci wybierają promotorów, a co za tym idzie zakłady/zespoły/pracownie w których praca dyplomowa będzie wykonywana, według swoich zainteresowań. Odbывают wstępną rozmowę z pracownikiem, u którego chcieliby wykonywać pracę dyplomową, a następnie po wyrażeniu przez niego zgody składają odpowiednią deklarację do prodziekana ds. studenckich. Promotorem pracy licencjackiej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, natomiast promotorem pracy magisterskiej może być nauczyciel akademicki posiadający stopień doktora habilitowanego zatrudniony na Wydziale Biologii, w wyjątkowych wypadkach także adiunkt lub starszy wykładowca, co najmniej 3 lata po doktoracie. Dopuszcza się również możliwość realizacji pracy magisterskiej poza Wydziałem, na innych wydziałach, np. Collegium Medicum, czy w Instytutach PAN. W przypadku prac magisterskich studenci zazwyczaj włączają się do prac badawczych opiekunów prac w zakresie zainteresowań i kompetencji badawczych opiekunów, co zapewnia pracom dyplomowym wysoki poziom merytoryczny i ich nowatorski charakter. W celu przeprowadzenia egzaminu dyplomowego powoływana jest komisja, w skład której wchodzi: przewodniczący, recenzent, promotor pracy. W przypadku pracy wykonanej poza Wydziałem, przewodniczący i recenzent są pracownikami zatrudnionymi na Wydziale Biologii. Egzamin ma formę ustną i obejmuje zakres objęty programem studiów. Osobno oceniana jest praca dyplomowa. Ocena końcowa na dyplomie to ocena uwzględniająca także średnią ze studiów wyliczoną na podstawie ocen uzyskanych z zajęć zrealizowanych w ramach programu studiów. Zasady i procedury dyplomowania na ocenianym kierunku biologia są w pełni trafne i transparentne, zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów kierunkowych oraz postępów w procesie uczenia się są bardzo szczegółowo i czytelnie określone w regulaminie Studiów, jak również zamieszczone na stronie internetowej Wydziału. Zasady te są spójne, umożliwiają równe traktowanie studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością, którym - jak już wskazano w kryterium 2 - przysługuje prawo do indywidualizacji procesu oceny poprzez możliwość szczególnych warunków uczestnictwa w zajęciach oraz indywidualnych form i terminów ich zaliczania. Ponadto zasady te są bezstronne, wiarygodne, umożliwiające porównywalność ocen w oparciu o określoną w regulaminie studiów, tradycyjną skalę ocen 2-5. Zasady zaliczenia semestru (roku) oparte są na systemie ECTS. Student może zaliczyć dane zajęcia i uzyskać przypisane im punkty ECTS wyłącznie po sprawdzeniu, że osiągnął założone dla nich efekty uczenia się. System sprawdzania uzyskania założonych efektów uczenia się i oceniania ustalany jest każdorazowo dla określonych zajęć zgodnie z przyjętymi na Wydziale standardami. System sprawdzania jest określony dla każdego zajęcia odrębnie, jeżeli dane zajęcia są realizowane w dwóch formach, np. wykład i ćwiczenia – metody weryfikacji są wskazane odrębnie dla każdej z nich).

Każdy nauczyciel akademicki, niezależnie od formy prowadzonych zajęć, ma obowiązek poinformować studentów o systemie oceny, harmonogramie zaliczeń i egzaminów, a także sposobie oceniania przed rozpoczęciem zajęć. Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach sprawdzania

i oceny osiąganych efektów uczenia się w tok studiów (oceny są zamieszczane w systemie USOS), jak również na zakończenie studiów. Regulamin studiów określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych (standardowe rozwiązanie obejmujące zaliczenia i egzaminy komisyjne) oraz reagowanie na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji efektów uczenia się są zorientowane na studenta oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Metody weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do zajęć uwzględniają egzamin pisemny (egzamin pisemny może mieć formę opisową albo również formę testu); służą one sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnień, umiejętności rozwiązywania problemów, a także analizy i syntezy wiedzy zdobytej na zajęciach i w trakcie pracy własnej. Inne sposoby weryfikacji efektów uczenia się to: projekt, esej, raport czy prezentacja. Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności jest weryfikowane głównie na zajęciach, gdzie jednym z kryteriów zaliczenia zajęć jest wykonanie ćwiczeń/doświadczeń i samodzielne pisemne sprawozdanie/raport z ich realizacji. Na ćwiczeniach: student jest oceniany w oparciu o analizę opracowywanych konspektów, obserwację i ocenę ćwiczeń praktycznych (udział w dyskusjach, czy ocena umiejętności posługiwania się aparaturą, np. mikroskopem). Ćwiczenia praktyczne pozwalają nauczycielowi akademickiemu na obserwację pracy studenta, analizę wykonanego zadania, udzielenie mu informacji zwrotnej oraz właściwą ocenę. Weryfikacja osiągniętych kompetencji w zakresie umiejętności odbywa się również w oparciu o ocenę prezentacji multimedialnej potwierdzającej umiejętności korzystania z oprogramowania komputerowego lub narzędzi multimedialnych. W okresie pandemii nauczyciele mogą stosować większość wymienionych wyżej metod. Dla każdego zajęcia określono warunki zaliczenia i formę zaliczenia. Szczegółowa ocena wybranych prac wykazała w każdym przypadku poprawność ich formy, zgodność tematyki z sylabusami danych zajęć oraz właściwy dobór metod weryfikacji efektów uczenia się. Prace etapowe były poprawione i ocenione na ogół w skali punktowej, a następnie zamienione na oceny zgodne z regulaminem studiów. Oceny były zróżnicowane, prawidłowo rozłożone i zasadne. Pytania występujące w pracach etapowych okazały się zgodne z celami kształcenia wybranych zajęć. Stosowane metody weryfikacji i kryteria oceny są poprawne.

Weryfikacja efektów uczenia się w ramach kształcenia nauczycielskiego jest prowadzona poprzez: bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie zajęć, egzaminy, praktyki. Zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się następuje z zastosowaniem zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Osiągnięte efekty są sprawdzane na: egzaminach pisemnych, w których stosowane są różne rodzaje zadań zamkniętych i otwartych, sprawdzających wiedzę (wiadomości i umiejętności). Egzaminy, szczególnie z dydaktyk szczegółowych służą sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnień, umiejętności rozwiązywania problemów, a także analizy i syntezy zdobytych na zajęciach i w trakcie pracy własnej informacji. Na ćwiczeniach: student jest oceniany w oparciu o analizę opracowywanych konspektów, obserwację i ocenę ćwiczeń praktycznych (wykonywanie plakatów, udział w dyskusjach, uzupełnianie kart pracy, opracowanie projektów, prowadzenie symulowanych lekcji). Ćwiczenia praktyczne pozwalają nauczycielowi akademickiemu na obserwację pracy studenta, analizę wykonanego zadania, udzielenie mu informacji zwrotnej oraz właściwą ocenę.

Do obowiązków nauczyciela akademickiego, wynikających z przyjętych w Jednostce zasad zapewnienia jakości kształcenia, należy m.in. gromadzenie i przechowywanie dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. Dokumentacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. prace egzaminacyjne, testy, pisemne prace etapowe, sprawozdania i raporty z wykonanych zajęć, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych) podlega archiwizacji zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w Jednostce.

Metody weryfikacji (egzamin) zapewniają sprawdzenie opanowania języka na poziomie biegłości adekwatnym do poziomu studiów, zgodnie z obowiązującymi obecnie kierunkowymi efektami uczenia się - poziom biegłości B2 na studiach pierwszego stopnia oraz B2+ na studiach drugiego stopnia.

Tematyka i typ prac dyplomowych są powiązane z kierunkiem studiów i pozwalają studentom na uzyskanie zarówno umiejętności realizacji prac badawczych, jak również potwierdzają zdobyte przez studentów kompetencje w toku studiów. Rodzaje prac dyplomowych są zróżnicowane na kolejnych stopniach studiów: przeglądowe na studiach pierwszego stopnia (dopuszcza się prace eksperymentalne) i wyłącznie doświadczalne na studiach drugiego stopnia. Przy wykonywaniu pracy licencjackiej konieczna jest również umiejętność prawidłowego wykorzystania literatury przedmiotu oraz wyszukiwania i posługiwania się danymi naukowymi. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do pracy licencjackiej następuje poprzez ocenę napisanej pracy licencjackiej oraz zdanie egzaminu licencjackiego. Realizowane prace magisterskie są eksperymentalne. Po zaplanowaniu badań, zebraniu materiału lub dokonaniu obserwacji, student częściowo pod kontrolą opiekuna a potem samodzielnie opracowuje i analizuje uzyskane wyniki. Praca dyplomowa pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności studenta w zakresie projektowania badań (rozdział materiał i metody) oraz interpretacji wyników (rozdział wstęp lub przegląd piśmiennictwa, wyniki i dyskusja) a także dokonania syntezy uzyskanych rezultatów (rozdział streszczenie i wnioski). Forma, tematyka i metodyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku oraz stawiane im wymagania są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami uczenia się, a także wpisują się w dyscyplinę, do której przypisany jest kierunek. Prace licencjackie i magisterskie mogą być realizowane w szerokim spektrum zainteresowań studentów. Prace dyplomowe są spójne z głównym nurtem tematyki badawczej realizowanej przez kadrę naukowo-dydaktyczną Jednostki. Oceny prac dyplomowych są adekwatne do prezentowanych treści. Układ prac, sekwencja i kompletność rozdziałów są poprawne. Generalnie realizowane prace są na właściwym, wysokim poziomie i spełniają wymagania stawiane pracom dyplomowym. Studenci kierunku biologia są współautorami publikacji naukowych w dyscyplinie nauki biologiczne i biorą czynny udział w konferencjach naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są przejrzyste i dostępne dla potencjalnych kandydatów. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku biologia. Weryfikacja efektów uczenia się jest prowadzona prawidłowo, jest zrozumiała i sprawiedliwa wobec

wszystkich studentów, a także niezmienna w trakcie trwania semestru. W pełni prawidłowe są również zasady zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów. Procedury uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innych uczelniach, w tym zagranicznych, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów są poprawne. Zasady dyplomowania są poprawne, pytania zadawane na egzaminie dyplomowym weryfikują kompetencje zdobyte w toku studiów. Dobór sposobów weryfikacji efektów uczenia się jest prawidłowy. Prace etapowe i prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Procedury i sposoby weryfikacji efektów uczenia się w zakresie modułu kształcenia nauczycielskiego są jasne, przejrzyste i pozwalają na wiarygodną ocenę realizacji wszystkich efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są w pełni prawidłowe, zapewniając skuteczną i wiarygodną ocenę wszystkich efektów, również w zakresie przygotowania i udziału w działalności badawczej oraz opanowania języka na poziomie biegłości adekwatnym do poziomu studiów. Wszystkie aspekty systemu weryfikacji efektów uczenia są szczegółowo opisane w uchwalonym przez Senat regulaminie studiów, czytelnym procedurach uczelnianych i wydziałowych oraz w sylabusach poszczególnych zajęć. Prace etapowe i dyplomowe są zgodne z opisem efektów uczenia się, odnoszą się do dyscypliny nauki biologiczne, do której przyporządkowano oceniany kierunek studiów. Studenci są współautorami publikacji naukowych, czynnie uczestniczą w studenckim ruchu naukowym, obejmującym m.in. uczestnictwo w konferencjach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku biologia prowadzonym w UJ zajęcia prowadzi 160 nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Biologii UJ. Pracownicy zatrudnieni na Wydziale Biologii UJ to w dużej części naukowcy znani i rozpoznawalni w środowisku biologów zarówno w kraju jak i poza granicą. Analiza sylwetek nauczycieli z kierunku biologia UJ potwierdza ich wysokie wskaźniki parametryczne, dużą liczbę i wysoki poziom publikacji oraz dużą liczbę i wartość realizowanych projektów badawczych. Działalność naukowa nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia związana jest głównie z dyscypliną nauk biologicznych. Kadra kierunku biologia posiada aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie nauk biologicznych umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Nauczyciele akademicy prowadzący kształcenie na kierunku biologia zatrudnieni są na stanowiskach badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych. Za zgodą dziekana Wydziału Biologii do pracy dydaktycznej włączane są również osoby zatrudnione na etatach naukowych, które realizują projekty naukowe, w które bardzo często zaangażowani są studenci kierunku biologia.

Wysoka liczebność kadry w stosunku do liczby studentów (537) wynosi 1: 3,3 i umożliwia sprawną realizację procesu kształcenia. Na specjalności nauczycielskiej również zapewniono prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych. Występuje pełna zgodność kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich oraz zgodność doświadczenia zawodowego nauczycieli z zakresem zajęć oraz praktycznymi umiejętnościami niezbędnymi w przyszłej pracy nauczyciela biologii. W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w grupach zajęć kształcenia merytorycznego biorą udział osoby prowadzące działalność naukową w dyscyplinie nauki biologiczne, odpowiadającej przedmiotom nauczania: biologia, przyroda. Grupy zajęć z zakresu kształcenia psychologiczno-pedagogicznego realizują nauczyciele akademicy, którzy prowadzą badania naukowe w dyscyplinie naukowej pedagogika i psychologia oraz posiadają wymagane kwalifikacje i umiejętności niezbędne do prawidłowej realizacji programów studiów. Kadra prowadząca kształcenie nauczycielskie prowadzi badania dotyczące uwarunkowań i efektywności kształcenia przyrodniczego i środowiskowego dla zrównoważonego rozwoju w edukacji formalnej i nieformalnej oraz systemie kształcenia nauczycieli. Dydaktycy biologii i przyrody angażują się i studentów w działania popularyzujące naukę. Ich aktywność i entuzjazm sprawiają, że te wydarzenia przyciągają ogromną liczbę uczestników z całego regionu. Nauczyciele akademicy są bardzo zaangażowani w pozyskiwanie funduszy na realizację projektów edukacyjnych. Udział w zajęciach umożliwił uczestnikom rozwijanie kompetencji przyrodniczych, kreatywności, rozwiązywania problemów i pracy w grupie pozwalającej na rozbudzenie ich ciekawości poznawczej i inspirowaniu do twórczego myślenia i rozwijania zainteresowań i pasji przyrodniczych poprzez aktywną edukację. Nauczyciele akademicy na kierunku zatrudniani są na drodze otwartych konkursów, w których bierze się pod uwagę aktywność naukową wyrażaną jakością i liczbą publikacji oraz opisywaną przez inne elementy oceny parametrycznej. Procedura konkursowa uwzględnia także doświadczenie dydaktyczne kandydata poparte wynikami ankiet studenckich, opiniami przełożonych i tematyką prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także perspektywę jego rozwoju kariery naukowej. Konkursy są otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Obecnie młodzi pracownicy nauki w większości są zatrudniani na Wydziale ze środków pochodzących z projektów badawczych lub źródeł pozawydziałowych. Wymagania stawiane przez Wydział przy awansie naukowym na kolejne stopnie naukowe są gwarantem wysokiej jakości zatrudnianych pracowników i zapewniają awans w oparciu o uznane osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Doktoranci oraz nauczyciele akademicy Wydziału biorą udział w ogólnouniwersyteckich działaniach służących podnoszeniu kompetencji dydaktycznych. Do takich działalności należy między innymi udział w warsztatach dydaktycznych Ars Docendi, które służą w szczególności zdobywaniu, poszerzaniu i aktualizacji wiedzy w zakresie dydaktyki akademickiej oraz doskonaleniu umiejętności potrzebnych do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego. Oferta warsztatów opracowywana jest na każdy semestr przez biuro doskonalenia dydaktyki przy wsparciu rady na rzecz doskonalenia dydaktyki akademickiej Ars Docendi. Podnoszeniu kompetencji służą także warsztaty w ramach projektu POWER Ars Docendi. W ramach projektu zaplanowano udzielenie wsparcia nauczycielom akademickim w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych, poznawania i wdrażania innowacyjnych metod kształcenia. W ramach projektu realizowane są m.in. szkolenia w zakresie innowacyjnych metod kształcenia, umiejętności informatycznych, prowadzenia zajęć w języku angielskim, zarządzania informacją, w tym posługiwania się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia. Pracownicy Uniwersytetu Jagiellońskiego mogą również podnosić swoje kompetencje językowe w ramach kursów oferowanych przez Jagiellońskie Centrum Językowe. Ostatnio realizowane są liczne szkolenia kadry do pracy w systemie on-line lub systemie hybrydowym. System hybrydowy zastosowano w przypadku zajęć laboratoryjnych wymagających

obecności studenta w laboratorium. Należy podkreślić, iż osoby prowadzące zajęcia zawsze posiadają przygotowanie merytoryczne z zakresu dyscypliny naukowej związanej z konkretnymi zajęciami. Obsada prowadzonych przez nich zajęć zaplanowana jest prawidłowo. Nauczyciele w ramach realizowanych zajęć są specjalistami publikującymi w zakresie swoich specjalności, powiązanych ściśle z prowadzonymi zajęciami. Zajęcia kierunkowe jak i specjalizujące na studiach I i II stopnia są obsadzone właściwie. Polityka kadrowa na Wydziale zapewnia dbałość o wysokie kompetencje naukowe kadry i daje jej liczne bodźce (system oceny, nagradzania i awansowania) oraz możliwości do rozwijania kompetencji badawczych oraz dydaktycznych (bogata oferta szkoleń dla kadry akademickiej). Dlatego jakość kadry i jej ciągły rozwój są kluczowymi w procesie kształcenia na kierunku biologia. Istotnym elementem polityki kadrowej jest pozyskiwanie specjalistów anglojęzycznych i włączanie ich w proces kształcenia. Wszystkie powyższe stałe działania zapewniają prawidłową realizację zajęć na założonym poziomie oraz osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się. Naturalnym procesem jest włączanie studentów w badania naukowe, czego dowodem są liczne publikacje i doniesienia konferencyjne z udziałem studentów.

Nauczyciele akademicy poddawani są okresowym ocenom pracowników. Ocenie podlega przede wszystkim działalność naukowa pracownika naukowo – dydaktycznego Wydziału. Na Uniwersytecie funkcjonuje ponadto system ankiet studenckich, tzw. ocena zajęć dydaktycznych (OZD). Z pracownikami, którzy uzyskują nienajlepsze wyniki w ocenach pracowniczych oraz OZD przeprowadzane są rozmowy motywacyjne, a ich zajęcia poddawane są regularnym hospitacjom. Corocznie dwóch pracowników badawczo-dydaktycznych/dydaktycznych z Wydziału jest wskazywanych do nagrody rektora za osiągnięcie najwyższych wyników. Za zgodą rektora nagrodzonych zostało również 11 pracowników, którzy wprowadzili nowatorskie programy do koordynowanych przez siebie zajęć dydaktycznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zespół nauczycieli akademickich Wydziału Biologii UJ prowadzących zajęcia na kierunku biologia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Bardzo duża liczebność kadry przypisanej do kierunku, jej kwalifikacje i odpowiedni przydział do zajęć gwarantuje prawidłową realizację programu studiów. Nauczyciele akademicy są przygotowani do realizacji programu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i prowadzą zajęcia w systemie hybrydowym na wysokim poziomie. Na kierunku prowadzone są systematycznie oceny studenckie oraz oceny dorobku naukowego. Polityka kadrowa Wydziału sprzyja rozwojowi kadry, kreuje warunki pracy oraz stymuluje kadrę do rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Budynki, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne dla studentów biologii, zlokalizowane są głównie w obrębie nowoczesnego kampusu 600-lecia Odnowienia UJ. W skład kampusu wchodzi budynki poszczególnych instytutów, a także zespół dydaktyczno-biblioteczny, w którym znajdują się dobrze wyposażone sale wykładowe dla 50, 100, 150 i 300 osób oraz biblioteka nauk przyrodniczych. Budynki poszczególnych instytutów, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne kierunku biologia, są w pełni przystosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynkach instytutów znajdują się sale wykładowe, sale seminaryjne, pracownie komputerowe oraz sale ćwiczeniowe. We wszystkich salach dydaktycznych zainstalowane są systemy multimedialne (komputer, rzutnik, ekran, nagłośnienie) i podłączenie do Internetu. Pracownie i laboratoria wyposażone są standardowo w chemicznie odporne meble laboratoryjne i dygestoria oraz podstawowy sprzęt laboratoryjny (np. mikroskopy świetlne, stereoskopowe i fluorescencyjne, wagi elektroniczne, wirówki, pH-metry, termocyklery, zestawy do elektroforezy białek i kwasów nukleinowych). Do niektórych pomieszczeń laboratoryjnych doprowadzona jest instalacja gazów technicznych: dwutlenku węgla, sprężonego powietrza, karbogenu. Studenci mają dostęp do wysokiej klasy aparatury naukowo-badawczej zgromadzonej w specjalistycznych pracowniach zlokalizowanych w obiektach Wydziału. Korzystają z komór laminarnych i inkubatorów w pracowniach hodowli komórkowych, posługują się cytometrem przepływowym, techniką Real time RT-PCR, metodami spektrofotometrycznymi. Wykonują badania aktywności lokomotorycznej oraz EEG zwierząt laboratoryjnych, posługują się aparaturą do pomiarów aktywności pojedynczych komórek nerwowych techniką patch-clamp. W pracowniach mikroskopii elektronowej transmisyjnej, skaningowej i mikroanalizy oraz konfokalnej kształcą się w zakresie technik mikroskopii elektronowej i konfokalnej. Wydział Biologii posiada również hodowle wielu gatunków zwierząt (m.in. myszy, szczury, Danio rerio, Xenopus laevis, nornik polny, nornica ruda oraz zeberka zwyczajna) w nowoczesnych zapewniających pełny dobrostan zwierzętarniach. W Instytucie Botaniki znajdują się fitotrony służące do hodowli regeneratów in vitro oraz kilku gatunków roślin eksperymentalnych (np. szczaw, słonecznik, kiwi) do celów badawczych i dydaktycznych. Ponadto większość sal ćwiczeniowych wyposażona jest w prysznic bezpieczeństwa i myjki oczne oraz systemy wzywania pomocy w sytuacji zagrożenia. Budynki kampusu posiadają także otwarte przestrzenie wspólne ze stolikami i ławkami oraz wydzielone miejsca do pracy cichej z dostępem do Internetu, gdzie studenci mogą spędzać czas pomiędzy zajęciami. Mają również nieograniczony dostęp do wody w zainstalowanych pojemnikach z wodą pitną. Infrastruktura Wydziału Biologii zlokalizowana w nowoczesnym i dobrze wyposażonym budynku zawiera dużą liczbę laboratoriów, sal seminaryjnych i wykładowych. Spacer wirtualny po Wydziale potwierdził dobre warunki stworzone przez Wydział do kształcenia na kierunku biologia. W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie budowy obiektów sportowych UJ. W obrębie kampusu znajduje się centrum edukacji przyrodniczej (CEP) mieszczące zbiory muzealne, które przed utworzeniem tej jednostki były prezentowane w innych muzeach na terenie Krakowa. Obecnie w strukturze CEP wyróżniono 4 działy: zoologiczny, geologiczny, antropologiczny

i paleobotaniczny. Do głównych zadań CEP należy sprawowanie opieki nad zbiorami naukowymi i dydaktycznymi oraz ich pozyskiwanie, opracowywanie pod względem merytorycznym wystaw stałych i czasowych związanych z tematyką przyrodniczą na potrzeby dydaktyczne oraz promowanie badań naukowych oraz procesu dydaktycznego prowadzonych z wykorzystaniem zbiorów zdeponowanych w Centrum. Biblioteka nauk przyrodniczych (BNP) jest międzywydziałową jednostką organizacyjną Uniwersytetu Jagiellońskiego, której zasoby są w dyspozycji Wydziału Biologii. Biblioteka pracuje w systemie bibliotecznym ALMA firmy Exlibris. Zbiory BNP to wielodziedzinowa kolekcja książek i czasopism licząca ponad 210 tys. woluminów druków zwartych i ciągłych, w tym księgozbiór z zakresu nauk o środowisku, zoologii, botaniki, biotechnologii i nauk pokrewnych. Razem stanowią one ok. kilkadziesiąt tysięcy woluminów oraz ponad tysiąc tytułów czasopism, z czego 290 w wolnym dostępie. Biblioteka posiada w swoich zbiorach wiele publikacji anglojęzycznych z zakresu biologii, głównie ochrony środowiska. Biblioteka opłaca dostęp do elektronicznej wersji publikacji IBUK Libra. Z komputerów na terenie BNP czytelnicy mają dostęp do baz danych oraz czasopism elektronicznych będących w dyspozycji biblioteki Jagiellońskiej. Jest to 17 baz danych z dziedziny biologii oraz 2201 tytułów książek i czasopism elektronicznych. Książki pochodzą z kolekcji zakupionych przez bibliotekę Jagiellońską. Czasopisma pochodzą z pełnotekstowych baz sieciowych zakupionych dla UJ oraz prenumerowanych przez BJ. Biblioteka oferuje również duży wybór czasopism w wolnym dostępie. Do dyspozycji czytelników są zbiory Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej, gdzie kolekcja "biologia" wraz z naukami pokrewnymi liczy 14 720 pozycji. Zasoby biblioteczne i informacyjne obejmują piśmiennictwo zawarte w sylabusach w odpowiedniej ilości i odpowiedniej tematyce, pozwalając na realizację procesu uczenia się na kierunku biologia. Jednostką organizacyjną Wydziału Biologii wchodzącą w skład Instytutu Zoologii i Badań Biomedycznych jest zlokalizowana w otulinie Gorczańskiego Parku Narodowego stacja górską w Ochotnicy. Stacja posiada w pełni wyposażoną w mikroskopy świetlne i stereoskopowe oraz inne środki dydaktyczne salę dydaktyczną ze stanowiskami pracy dla 18 studentów, a także rzutnik multimedialny i dostęp do Internetu. Dysponuje także w pełni wyposażonym zapleczem kuchennym i małą biblioteczką w ogólnej sali socjalno-kuchennej oraz 5 pokojami 4-osobowymi dla studentów i jednym 2-osobowym dla kadry prowadzącej zajęcia wraz z łazienką w każdym z nich. W skład Wydziału Biologii wchodzi założony w 1783 roku ogród botaniczny. Od ponad dwustu lat odgrywa on dużą rolę w rozwoju nauki, edukacji i kultury Krakowa, jako miejsce badań, inspiracji artystycznych oraz "żywe muzeum" flory świata odwiedzane co roku przez tysiące osób. Kolekcje i zasoby ogrodu botanicznego wykorzystywane są w procesie dydaktycznym studentów biologii, szczególnie w ramach ścieżek biologia organizmów i biologia środowiskowa. Studenci jednostki cyklicznie oceniają infrastrukturę wykorzystywaną w procesie dydaktycznym, w tym ofertę bibliotek uczelnianych w badaniu barometru satysfakcji studenckiej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Laboratoria naukowe, sale wykładowe i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, co umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura

badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, typowe dla obecnie używanych w działalności naukowej aparatów. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. W celu wykonywania zadań i realizacji projektów zapewniony jest studentom nieograniczony dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania - także poza godzinami zajęć. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Obecnie, w okresie pandemicznym, Wydział zapewnia studentom kierunku biologia dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Zasoby biblioteczne obejmują tematycznie dyscypliny naukowe tworzące biologię i pokrewne dyscypliny, co umożliwia osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Na Wydziale Biologii prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej - naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, a ich wyniki wykorzystywane są do jej doskonalenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Do dobrych praktyk na Wydziale należy aktywność nauczycieli akademickich w pozyskiwaniu sprzętu istotnego w zajęciach dydaktycznych. Przekazywanie starszego sprzętu do sal dydaktycznych jest od dawna realizowane na Wydziale.
2. Do dobrych praktyk należy też świetna organizacja pracy badawczej wykonywanej przez dyplomantów. Każdy ze studentów biorących udział w badaniach ma nieograniczony dostęp do aparatury badawczej i laboratoriów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Nauczyciele akademicy oraz władze ocenianego kierunku współpracują z podmiotami zewnętrznymi z Krakowa i regionu, na forum regionalnym oraz międzynarodowym. W ramach kształcenia na kierunku biologia Uczelnia nawiązała współpracę z instytucjami działającymi w obszarze nauk przyrodniczych oraz pracodawcami w celu zintegrowania edukacji z rynkiem pracy. Uczelnia nawiązała kontakt z jednostkami, które mogą być potencjalnym miejscem zatrudnienia dla absolwentów. Realizacja współpracy jest możliwa dzięki spotkaniom władz z interesariuszami zewnętrznymi. Spotkania z interesariuszami odbywają się w zależności od potrzeb i są głównie indywidualnie.

Pracodawcy opiniują i doradzają władzom w sprawach kształcenia studentów, szczególnie jest to widoczne w przypadku tworzenia licznych nowych kursów lub fakultetów. Na skutek sugestii

pracodawców wprowadzono do programu studiów m.in. zajęcia, nastawione głównie na poznanie praktycznych umiejętności oraz zapoznanie z nowoczesnymi technikami i sprzętem, np. *genetyka – praktyczne aspekty* (prowadzone przez pracowników firmy Qiagen), *praktyczne zastosowanie komórek macierzystych* (współprowadzone przez bank tkanek i transplantologii Collegium Medicum), *mikrobiologia stosowana* (współprowadzone przez firmę Prolab) oraz *mikroskopia praktyczna i obrazowanie w biologii* (prowadzone przez pracowników firmy Zeiss).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia odbywa się na wielu płaszczyznach i jest zorientowana na tworzenie i wdrażanie innowacji do programów studiów poza standardami oraz zapewnienia stabilnego systemu kształcenia praktycznego studentów. Współpraca dotyczy również wzajemnego podejmowania inicjatyw zmierzających do realizacji wspólnych prac badawczych, ustalania strategii rozwojowych, realizacji zajęć w placówkach, sprawowania opieki nad studentami podczas realizacji praktyk zawodowych oraz opiniowania programu kształcenia głównie w zakresie efektów uczenia.

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi, którą Uczelnia nawiązała, umożliwia pozyskiwanie kadry posiadającej wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, co sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych, naukowych oraz związanych z potrzebami społecznymi i rynkiem pracy. Sugestie przedstawicieli rynku pracy oraz nauczycieli akademickich wpływają na modyfikację programu studiów, jak również na sposób realizacji efektów uczenia się. Uczelnia analizuje oczekiwania pracodawców wobec absolwentów ocenianego kierunku, a następnie uwzględnia je w procesie kształcenia co pozwala na odpowiednie przygotowanie absolwentów do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Jednym z elementów działalności jednostki w regionie jest organizowanie cyklicznych wydarzeń związanych z promocją, popularyzacją i wzbudzaniem zainteresowań naukowych. Od lat organizowane są: Małopolska Noc Naukowców, dni otwarte, dni ogrodów, festiwal nauki. Przyciągają one liczne grupy lokalnej społeczności i przybliżają naukę uniwersytecką społeczeństwu. Współpraca ze szkołami, współorganizowanie wykładów i warsztatów sprzyja podnoszeniu jakości nauczania w szkołach, podnosi poziom wiedzy uczniów i rozbudza zainteresowania przyrodą. Efektem tych działań jest większe zainteresowanie studiami oferowanymi przez Wydział Biologii. Corocznie dla grupy 50 uczniów szkół ponadpodstawowych przygotowany jest cykl, który obejmuje 20-25 dwugodzinnych zajęć prowadzonych przez specjalistów z różnych dziedzin biologii.

W szerokim zakresie realizowana jest współpraca z wieloma podmiotami w ramach projektów dydaktycznych, w których przedstawiciele firm współuczestniczą w modyfikacji kursów, ich współprowadzeniu i prowadzeniu. Pomocnym w podejmowaniu przyszłych decyzji zawodowych jest realizowany w toku studiów kurs „Absolwent na rynku pracy”. Z prowadzonych przez biuro karier analiz ofert pracy oraz badania przeprowadzonego z przedstawicielami firm, w których studenci odbywają praktyki, otrzymywane są dane dotyczące wymagań odnośnie kompetencji, które powinien posiadać kandydat ubiegający się o pracę lub praktykę, a także umiejętności, których brakuje kandydatom.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują, że Uczelnia jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wykazuje liczne inicjatywy służące dostosowaniu procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Przebieg współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest monitorowany, jednak w niewielkim stopniu. Monitorowanie to jest dokonywane indywidualnie przez pracowników ocenianego kierunku, jednak niesystematycznie i w sposób nieuporządkowany. Rekomenduje się usystematyzowanie działań obejmujących analizę poziomu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w stopniu umożliwiającym jej weryfikację.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka wykazuje się aktywną współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia. Pracodawcy są włączani w proces budowania oferty edukacyjnej służący rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy. Jednostka jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy mają możliwość wnioskowania do władz Uczelni o wprowadzenie zmian do programu studiów, które są następnie dyskutowane, analizowane i po wspólnych uzgodnieniach wdrażane. Monitorowanie kształcenia na kierunku biologia jest dokonywane indywidualnie przez pracowników, jednak nie jest to działanie systematyczne, a brak uporządkowania powoduje, że weryfikacja nie jest możliwa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Wydział Biologii UJ stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia. Nauczyciele są przygotowani do prowadzenia zajęć, a studenci do uczenia się w języku angielskim. Wymiany międzynarodowe kadry i studentów najczęściej odbywają się w ramach umów bilateralnych. Aktualne umowy bilateralne Wydziału Biologii zawarte są przez poszczególne instytuty z kilkudziesięcioma ośrodkami naukowymi, głównie w Europie Zachodniej. W ramach tych umów zarówno studenci, jak i pracownicy Wydziału, biorą udział w krótkoterminowych i dłuższych wyjazdach. W latach 2016-2019 w ramach wymiany zagranicznej pracownicy Wydziału Biologii odbyli ponad 1000 staży i pobyków zagranicznych. W ramach zawartych umów bilateralnych Wydział Biologii jest również odwiedzany przez naukowców zagranicznych oraz studentów, którzy realizują część swoich studiów w Polsce. Innym programem służącym umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku biologia jest

program Erasmus+. W instytutach Wydziału Biologii działają koordynatorzy programu Erasmus+. Koordynatorzy nadzorują zarówno wyjazdy studentów za granicę na studia i praktyki, jak i przyjazdy studentów zagranicznych na studia na Wydziale Biologii. W latach 2016-2019 dzięki wymianie Erasmus+ 10 studentów biologii wyjechało na studia zagraniczne, a 10 kolejnych osób skorzystało z wyjazdów na praktyki. W roku akademickim 2016/2017 sześciu studentów zagranicznych (1 osoba z Chorwacji, 3 osoby z Hiszpanii i 2 osoby z Turcji) przyjechało na studia i staże na Wydziale Biologii UJ. W kolejnych latach liczba ta uległa zwiększeniu. W roku 2017/2018 Wydział Biologii odwiedziło 8 studentów (1 osoba z Chorwacji, 4 osoby z Hiszpanii, 1 osoba z Niemiec, 1 osoba z Portugalii i 1 osoba z Włoch). W roku 2018/2019 z praktyk i staży w ramach programu Erasmus+ również skorzystało 8 osób (1 osoba z Brazylii, 1 osoba z Chorwacji, 2 osoby z Czech, 3 osoby z Hiszpanii i 1 osoba z Niemiec). Kolejną możliwością podnoszącą mobilność studentów jest program MOST. W roku akademickim 2016/2017 w ramach tego programu trzech studentów biologii wyjechało realizować część swoich studiów na uczelni zagranicznej. Wyjazdy w ramach wymiany Erasmus+ w celu poznawania najlepszych praktyk na innych uczelniach i wzmacniania potencjału merytorycznego w zakresie dydaktyki także służą doskonaleniu dydaktyki. Przyjęta i realizowana od lat strategia Wydziału dotycząca polityki kadrowej zakłada stałe zwiększanie mobilności pracowników poprzez organizację wyjazdów krótko- i długoterminowych na staże zagraniczne do najlepszych jednostek badawczych i uniwersytetów. Oprócz wymiany osobowej, wymiernym efektem tej części działań władz Wydziału Biologii, jest stale zwiększająca się liczba publikacji i projektów realizowanych przy udziale współpracowników zagranicznych. Obowiązujący w Uniwersytecie system punktów ECTS umożliwia studentom realizację kształcenia na uczelniach zagranicznych. Studenci wyjeżdżający poza granicę Polski, po powrocie przedkładają dokumentację o zrealizowanych w ramach wymiany efektach uczenia się do zatwierdzenia prodziekanowi ds. studenckich - po zaopiniowaniu przez kierownika studiów. W ramach programu Erasmus+ na zajęcia oferowane przez Wydział Biologii przyjeżdżają również studenci zagraniczni.

Na Wydziale Biologii UJ realizowane były/są projekty badawcze finansowane z Narodowego Centrum Nauki w ramach programu Harmonia, które dedykowane były współpracy międzynarodowej. W projektach tych brali udział nie tylko pracownicy Wydziału, ale także doktoranci i studenci, którzy w ramach tej współpracy wyjeżdżali do ośrodków zagranicznych. Pracownicy Wydziału aktywnie uczestniczą również w prestiżowych konferencjach zagranicznych, a także biorą udział we współorganizacji takich konferencji. Aktywność ta wzmacnia nie tylko potencjał badawczy, ale wpływa na podniesienie kompetencji dydaktycznych. W kontekście umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku biologia warto podkreślić wysoki poziom lektoratów z języka angielskiego realizowanych przez Jagiellońskie Centrum Językowe, które kończą się egzaminem na poziomie przynajmniej B2 na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia. Lektoraty na studiach magisterskich obejmują specjalistyczne, naukowe, słownictwo biologiczne. W instytutach odbywają się cyklicznie seminaria w języku angielskim, na które zapraszani są najlepsi naukowcy z wiodących ośrodków naukowych. Do udziału w tych seminariach zachęceni są studenci. W bibliotece nauk przyrodniczych znajduje się bogaty księgozbiór najnowszych książek i podręczników w języku angielskim. Studia na kierunku biologia otwarte są dla studentów zagranicznych. Uczelniany system rekrutacji na studia umożliwia przeliczanie punktów z matur zagranicznych, natomiast na Wydziale organizowane są rozmowy kwalifikacyjne sprawdzające poziom znajomości języka polskiego oraz motywację do podjęcia studiów na kierunku biologia. Co roku zwiększa się liczba studentów zagranicznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiejscowienie procesu kształcenia na kierunku biologia pozostaje w zgodzie z koncepcją i celami kształcenia. Wydział stwarza warunki i możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich. Wydział stwarza także warunki do wymiany międzynarodowej studentów. Kształcenie na kierunku związane jest z wysokim stopniem mobilności zarówno nauczycieli jak i studentów. Na Wydziale corocznie studiuje kilku bądź kilkunastu studentów z uczelni zagranicznych, a wielu studentów kierunku przebywa corocznie na stażach bądź praktykach poza krajem. Pracownicy Wydziału aktywnie uczestniczą również w prestiżowych konferencjach zagranicznych, a także biorą udział we współorganizacji takich konferencji. Aktywność ta wzmacnia nie tylko potencjał badawczy, ale wpływa na podniesienie kompetencji dydaktycznych. Wydział monitoruje proces umiejscowienia kształcenia, co obejmuje ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Działania te wspomagają działalność międzynarodową nauczycieli i studentów oraz przyczyniają się do intensyfikacji i właściwej realizacji polityki międzynarodowej prowadzonej przez Wydział na kierunku biologia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku biologia na Uniwersytecie Jagiellońskim otrzymują wszechstronne wsparcie w uczeniu się, rozwoju naukowym, społecznym a także w zdobywaniu kompetencji zawodowych. System wsparcia ma charakter stały oraz kompleksowy, wykorzystuje współczesne technologie w zakresie nauki, m.in. poprzez wykorzystanie internetowych platform dydaktycznych, zdalny dostęp do zasobów bibliotecznych jak i internetowe kanały obsługi administracyjnej. Jednymi z głównych wyróżników wizytowanego kierunku, na który zwracają uwagę sami studenci, są: wysoki poziom wsparcia w rozwoju naukowym oraz duża dowolność w kształtowaniu programu studiów.

Podstawowym elementem systemu wsparcia studentów w procesie zdobywania wiedzy są wykorzystywane przez Uczelnię platformy elearningowe MS Teams oraz autorska platforma Pegaz UJ, za pośrednictwem których odbywają się wszystkie zajęcia dydaktyczne w warunkach nauczania na odległość oraz gdzie publikowane są materiały dydaktyczne. Wszyscy studenci mają możliwość uczestnictwa w szkoleniach z zakresu korzystania z w/w platform, a prowadzący zajęcia są przeszkoleni do efektywnego wykorzystywania dostępnych platform i w razie potrzeby udzielają

studentom stosownych instrukcji. Prowadzone w ten sposób wykłady, ćwiczenia, zajęcia projektowe, laboratoryjne i lektoraty wykorzystują pełną pulę dostępnych metod. W przypadku zajęć audytoryjnych udostępniane materiały są odpowiednio przygotowane i zachęcają do aktywnego uczestnictwa. Wsparcie w organizacji studiów odbywa się za pośrednictwem platformy USOSweb, gdzie zamieszczane są wszystkie informacje dotyczące aktualnie realizowanego toku studiów. Studenci wizytowanego kierunku zgłaszają, że część danych (w tym karty zajęć) zawierają nieaktualne informacje. Rekomenduje się weryfikację poprawności i aktualności informacji zamieszczanych na w/w platformie.

W warunkach kształcenia stacjonarnego studenci mają możliwość korzystania z osobistych konsultacji we wcześniej określonych i ogłoszonych terminach, a w warunkach kształcenia zdalnego konsultacje odbywają się przy wykorzystaniu platformy e-learningowej Microsoft Teams. Informacje o terminach i miejscach konsultacji są dostępne za pośrednictwem platformy USOSweb.

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują kompleksowe wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. W zakresie oferowanych ścieżek dostępna jest ścieżka kształcenia indywidualnego, w ramach której studenci otrzymują indywidualne wsparcie mentorskie i bardzo aktywnie uczestniczą w badaniach naukowych prowadzonych przez pracowników naukowych oraz realizują własne projekty badawcze. Studenci pragnący rozwijać się naukowo mają wsparcie w procesie aplikowania o Diamentowe Granty (aktualnie 3 studentów wizytowanego kierunku) oraz projekty dydaktyczne oferowane przez NCBiR. Dodatkowo, studenci szeroko uczestniczą w grantach i projektach realizowanych z funduszy NCN oraz MNiSW. Ścieżka kształcenia indywidualnego dostępna jest dla studentów, jeśli z danego roku zgłosi się nie mniej niż ośmiu kandydatów. Rekomenduje się usunięcie minimalnej liczby kandydatów potrzebnych do uruchomienia ścieżki kształcenia indywidualnego.

Na Wydziale Biologii Uniwersytetu Jagiellońskiego funkcjonuje 6 kół naukowych: Koło Naukowe Przyrodników UJ, Koło Naukowe Antropologów, Koło Naukowe Biologii Komórki, Koło Neuronaukowców - Neuronus, Koło Naukowe Genetyki oraz Koło Studenckich Projektów Badawczych i Edukacji Przyrodniczej. Każde przedsięwzięcie kół naukowych naukowe może zostać dofinansowane ze środków, które Uczelnia co roku przeznacza na ten cel. Z wspomnianego funduszu finansowane są m.in. wyjazdy naukowe naukowych, udział w konferencjach i publikacje naukowe. Dodatkowo władze Wydziału Biologii wspierają finansowo i organizacyjnie, działalność kół, konferencje krajowe i międzynarodowe organizowane przez poszczególne koła oraz współpracę studentów Koła Naukowego Przyrodników UJ z Tatrzańskim Parkiem Narodowym. Wszystkie koła naukowe otrzymują wsparcie merytoryczne i administracyjne w prowadzeniu swojej działalności. Jedynym problemem z jakim mierzą się studenci działający w kołach naukowych to ograniczenia lokalowe. Rekomenduje się, w miarę możliwości, zwiększenie przestrzeni przeznaczonej na działalność kół naukowych na Wydziale.

Nauczyciele akademicki oraz kadra administracyjna posiadają odpowiednie kompetencje do obsługi i wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Wsparciem osób z niepełnosprawnościami zajmuje się także prodziekan ds. studenckich a na poziomie uczelnianym funkcjonuje dział ds. osób niepełnosprawnych.

Na Uczelni funkcjonuje przejrzysty i sprawnie działający system stypendialny. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Uczelnia realizuje także programy motywujące studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce oraz aktywnie wspierające angażowanie się w projekty, występowanie o granty i uczestnictwo w konkursach. Studenci mogą m.in. ubiegać się o przyznanie stypendium dla olimpijczyków i stypendium UJ. Poza bezpośrednim wsparciem materialnym Uczelnia oferuje miejsca w domach studenckich. Regulaminy przyznawania świadczeń są w pełni zrozumiałe dla studentów a świadczenia przyznawane są w sposób klarowny.

Rozwój studentów wspierany jest także na polach rozwoju artystycznego i sportowego. Studenci mogą uczestniczyć m.in. Chórze Akademickim Uniwersytetu Jagiellońskiego czy dołączyć do jednej z wielu sekcji akademickiego związku sportowego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Każda z w/w form wsparcia oferowanych studentom charakteryzuje się dobrą organizacją, jasnymi zasadami przyjęć i pracy oraz możliwością uzyskania wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i finansowego w rozwijaniu swoich zainteresowań i pasji.

W ramach Wydziału i Uczelni funkcjonuje system rozwiązywania skarg i rozpatrywania wniosków, który opiera się na formalnym systemie zgłaszania skarg i wniosków rozpatrywanych przez opiekunów lat, prodziekana ds. studenckich lub pełnomocnika rektora ds. bezpieczeństwa (w zależności od rodzaju zgłoszonej sprawy) oraz na nieformalnym systemie opartym na współpracy z samorządem studenckim, który pozostaje w stałym kontakcie z władzami Jednostki i regularnie przedstawia stanowisko studentów we wszystkich aktualnie trwających sprawach. Sami studenci oceniają ten system jako funkcjonujący bardzo dobrze z uwagi na wysoką aktywność i zaangażowanie władz Wydziału.

W ramach Uczelni funkcjonuje wsparcie psychologiczne w postaci studenckiego ośrodka wsparcia i akceptacji (SOWA), w którym studenci mogą uzyskać wsparcie w zakresie konsultacji w kryzysach psychicznych, wsparcie w adaptacji, w zakresie zdrowia psychicznego i edukację prozdrowotną, pomocy w poszukiwaniu opieki psychiatrycznej i psychoterapeutycznej. Punkt konsultacyjny dostępny jest w formie stacjonarnej oraz zdalnej, sześć dni w tygodniu w szerokim przedziale godzin.

Polityka Wydziału uwzględnia także wsparcie w zakresie bezpieczeństwa. Studenci mają możliwość zapoznania się ze wskazówkami postępowania w sytuacji zagrożenia na stronie "Bezpieczny student UJ", podczas obowiązkowego kursu online BHK oraz podczas cyklicznej kampanii "16 dni akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć". Sytuacje naruszające bezpieczeństwo lub stanowiące przejawy dyskryminacji studenci mogą zgłaszać pełnomocnikowi rektora UJ ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów, który podejmuje odpowiednie działania zgodnie z wewnątrzuczelnianymi procedurami. Wsparcie w zakresie bezpieczeństwa studentów bierze pod uwagę infrastrukturę i wyposażenie budynków. Na terenie kampusu, w budynku Wydziału Biologii, mieści się przychodnia lekarska a w ogólnodostępnym miejscu umieszczony jest automatyczny defibrylator. Ponadto na Uczelni funkcjonuje – jak wskazano – stanowisko pełnomocnika rektora UJ ds. bezpieczeństwa. Jest to osoba odpowiedzialna za opiniowanie w przedmiocie zachowania bezpieczeństwa imprez i wydarzeń organizowanych przez członków wspólnoty Uczelni.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się, w tym kadra administracyjna, charakteryzuje się kompetencjami w zakresie wsparcia studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Regularnie prowadzone są szkolenia kadry naukowo-dydaktycznej oraz kadry administracyjnej, stale podnoszące kompetencje w zakresie przekazywania wiedzy i obsługi studentów umożliwiając wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Jednostka prowadzi działania mające na celu monitorowanie systemu wsparcia, motywowania i opieki nad studentami. W rokrocznie przeprowadzanym badaniu - barometr satysfakcji studenckiej - wszyscy studenci mają możliwość oceny takich aspektów procesu kształcenia, jak: serwisy informatyczne wspierające proces studiowania (USOSweb, poczta, platforma zdalnego nauczania) oraz procedury administracyjne i warunki socjalno-bytowe, a także kadra wspierająca. Na podstawie uzyskiwanych w ten sposób informacji podejmowane są działania projakościowe. W ostatnim czasie, na podstawie uzyskanych informacji o problemach związanych z rejestracją na zajęcia na początku studiów, Wydział Biologii wspomógł studentów przygotowując film instruktażowy "Jak rejestrować się na przedmioty".

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku biologia na Uniwersytecie Jagiellońskim w procesie uczenia się jest wszechstronne, ma charakter kompleksowy i uwzględnia zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Oczekiwania studentów w zakresie rozwoju naukowego, społecznego oraz artystycznego zaspokajane są przez ofertę dydaktyczną i liczne elementy wsparcia rozwoju. Baza dydaktyczna, laboratoria, biblioteki i system kształcenia zdalnego pozwalają studentom bez przeszkód uczestniczyć we wszystkich zajęciach, zdobywać efekty uczenia się oraz rozwijać swoje zainteresowania naukowe. System monitoringu i doskonalenia systemu wsparcia studentów także funkcjonuje poprawnie, widoczne są działania doskonalące a władze Jednostki dokładają starań by przy każdej okazji podnosić jakość oferowanego kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach na kierunku biologia profil ogólnoakademicki jest dostępna na stronie Wydziału Biologii Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz stronach podległych instytutów, stronie głównej

Uczelni, na stronie rekrutacji, za pośrednictwem portalu USOSweb UJ oraz przez biuletyn informacji publicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przed odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnościami. Informacje przedstawione na stronie internetowej obejmują cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia, kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów wraz z sylabusami i efektami uczenia się, opisem procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się, uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Kandydaci na studia mają możliwość zapoznania się z sylwetką absolwenta wraz z możliwymi do uzyskania kwalifikacjami oraz prognozowanymi ścieżkami kariery zawodowej. Strona internetowa Jednostki dostępna jest w języku polskim, a strona internetowa Uczelni w językach: polskim, angielskim, chińskim i rosyjskim. Rekomenduje się wprowadzenie anglojęzycznej wersji strony Wydziału Biologii.

Zarówno na stronie Wydziału, jak i Uczelni, szeroko przedstawiona jest kwestia kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Informacje dotyczące całokształtu Uczelni oraz przeznaczone dla interesariuszy zewnętrznych umieszczone są na stronie głównej Uczelni i w biuletynie informacji publicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kandydaci na studia oraz studenci Uczelni mają możliwość korzystania z systemu USOSweb, gdzie bez logowania dostępne są aktualności dotyczące życia Uczelni, organizowanych wydarzeń, dostępnych dla studentów usług poczty elektronicznej i elektronicznej obsługi studentów oraz katalog realizowanych zajęć wraz z kartami.

Wydział właściwie identyfikuje grupy odbiorców dzieląc prezentowane informacje na przeznaczone dla kandydatów i związane z rekrutacją, prezentujące strukturę Uczelni oraz przeznaczone dla studentów i pracowników, gdzie zamieszczane są odpowiednie informacje i materiały związane z działalnością Uczelni i aktualnie trwającym kształceniem.

Dane zamieszczane na stronie internetowej są stale monitorowane w badaniu barometru satysfakcji studenckiej i aktualizowane przy współudziale samorządu studenckiego. Informacje są rzetelne, prezentowane w sposób umożliwiający proste dotarcie do właściwych zagadnień.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach

dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny system polityki jakości zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału Biologii, a także projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, oraz przegląd i doskonalenie programu studiów opracowano i przyjęto w formie aktów prawnych. Dokumenty te uwzględniają zarówno procedury oceny zajęć dydaktycznych, procedury identyfikacji oczekiwań studentów, jak i oceny poziomu ich spełnienia. Uwzględniają także tryb podejmowania działań doskonalących jakość funkcjonowania Uniwersytetu, procedury dotyczące hospitacji zajęć dydaktycznych, tryb monitorowania losów absolwentów, badania satysfakcji studentów, sposób zatwierdzenia wykazu zajęć, które mogą być zaliczane w procesie potwierdzania efektów uczenia się, a także sposób potwierdzania efektów uczenia się. Uczelniany system doskonalenia jakości zapewnia wysokiej jakości kształcenie poprzez stałe doskonalenie oferty dydaktycznej oraz programów studiów uwzględniając potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, kształtuje postawy pro jakościowe, ma wpływ na rozwój kadry i pro jakościową politykę rekrutacyjną. Nadzór nad systemem sprawuje rektor UJ, natomiast nadzór merytoryczny pełnomocnik rektora UJ ds. jakości kształcenia oraz przewodniczący uczelnianego zespołu doskonalenia jakości kształcenia.

Na Wydziale Biologii za opracowanie zasad i wdrażanie polityki jakości kształcenia odpowiada wydziałowy zespół doskonalenia jakości kształcenia (WZDJK). W skład WZDJK wchodzi prodziekan ds. studenckich, kierownicy studiów, pełnomocnicy ds. ewaluacji jakości kształcenia oraz przedstawiciele pracowników i studentów. Do zadań WZDJK należy analiza wyników ocen zajęć, hospitacja zajęć, weryfikacja programu studiów pod kątem aktualności treści programowych i zgodności z PRK. WZDJK nadzoruje również poprawność naliczania punktów ECTS i godzin pracy studenta. Ponadto ocenia jakość merytoryczną prac dyplomowych i zgodność recenzji z ocenami uzyskiwanymi podczas egzaminów końcowych. Zarówno kompetencje jak i zakres odpowiedzialności osób prowadzących kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji oraz doskonalenia jakości kształcenia, działania organizacyjne i administracyjne, zostały jasno i precyzyjnie określone i nie budzą zastrzeżeń.

WZDJK wspiera inicjatywę Tygodnia Jakości Kształcenia UJ na Wydziale Biologii różnego typu działalnością (organizuje spotkania, wykłady i panele dyskusyjne). Na bieżąco analizuje również

problemy związane z rekrutacją, wypełnianiem limitów przyjęć i poziomem wiedzy zarówno kandydatów na studia jak i studentów.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zgodnie z tymi zasadami na studia I stopnia może zostać przyjęta osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów. Pod uwagę brany był wynik z biologii oraz z jednego z takich przedmiotów jak chemia, matematyka i język obcy. W przypadku nowej polskiej matury przy obliczaniu wyniku pod uwagę brane były wyłącznie wyniki egzaminu pisemnego na poziomie rozszerzonym lub dwujęzycznej. Na podkreślenie zasługuje fakt, że zgodnie z polityką jakości, każdego roku podnoszony jest próg punktowy przyjęć. Powoduje to wprawdzie spadek liczby przyjmowanych studentów, ale przyjmowani są lepsi kandydaci, z większą motywacją do studiowania. W celu podnoszenia poziomu kadry dydaktycznej pracownicy mogą być delegowani na stosowne konferencje i szkolenia, szczególnie te dotyczące poprawy jakości kształcenia i obsługi administracyjnej studentów.

Monitorowanie, przegląd oraz doskonalenie programu studiów ma charakter ciągły i dokonywane jest w oparciu o wyniki cyklicznie realizowanych badań dotyczących różnych aspektów związanych z procesem dydaktycznym. Studenckie ankiety oceniające nauczycieli akademickich stanowią ważny element w ocenie pracowników prowadzących zajęcia ze studentami. Na ich podstawie przyznawane są wyróżnienia dla najlepszych nauczycieli akademickich. Z kolei barometr satysfakcji studenckiej ma charakter przekrojowy i służy do uzyskiwania opinii studentów odnośnie różnych aspektów studiowania na UJ. Losy absolwentów są badane periodycznie (po 6 miesiącach, 3 i 5 latach) od chwili ukończenia studiów. Badania te dostarczają istotnych informacji o ukończonym przez absolwenta programie studiów (zarówno o jego aspektach pozytywnych jak i brakach), co pozwala ewolucyjnie doskonalić ten program.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wewnętrzny system polityki jakości, a także projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie oraz przegląd i doskonalenie programu studiów opracowano i przyjęto w formie zatwierdzonych w Uczelni aktów prawnych. Na Wydziale Biologii za opracowanie zasad i wdrażanie polityki jakości kształcenia odpowiada wydziałowy zespół doskonalenia jakości kształcenia (WZDJK). Do zadań którego należy analiza wyników ocen z zajęć, hospitacja zajęć, weryfikacja programu studiów pod kątem aktualności treści programowych i zgodności z PRK. WZDJK nadzoruje również poprawność naliczania punktów ECTS i godzin pracy studenta. Zarówno kompetencje jak i zakres odpowiedzialności osób prowadzących kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji oraz doskonalenia jakości kształcenia, działania organizacyjne i administracyjne, zostały jasno i precyzyjnie określone i nie budzą zastrzeżeń. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. W celu podnoszenia poziomu kadry dydaktycznej pracownicy mogą być delegowani na stosowne konferencje i szkolenia, szczególnie te dotyczące poprawy jakości kształcenia i obsługi administracyjnej studentów. Monitorowanie, przegląd oraz

doskonalenie programu studiów ma charakter ciągły i dokonywane jest w oparciu o wyniki cyklicznie realizowanych badań dotyczących różnych aspektów związanych z procesem dydaktycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Za dobrą praktykę można uznać inicjatywę Tygodnia Jakości Kształcenia UJ oraz Barometr Satysfakcji Studenckiej. W obydwu przypadkach działania przynoszą wymierne korzyści w procesie dydaktycznym jak również mają wpływ na zmiany w programie studiów zgodnie z uzyskanymi opiniami studentów.

Zalecenia

Brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Wizytacja przeprowadzona w dniach 8-10 stycznia 2014 roku miała charakter oceny instytucjonalnej.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności
